

רשומות

הצעות חוק

הכנסת

3 ביוני 2024

1018

כ"ו באייר התשפ"ד

עמוד

הצעת חוק לתיקון פקודת הנמלים (מס' 6) (איסור השטת כלי שיט תחת השפעה של אלכוהול
או סמים מסוכנים), התשפ"ד-2024 158

מתפרסמת בזה הצעת חוק של חבר הכנסת מטעם ועדת הכלכלה של הכנסת:

הצעת חוק לתיקון פקודת הנמלים (מס' 6) (איסור השטת כלי שיט תחת השפעה של אלכוהול או סמים מסוכנים), התשפ"ד-2024*

הוספת פרק ח' 1. בפקודת הנמלים [נוסח חדש], התשל"א-1971, אחרי סעיף 59 יבוא:

"פרק ח': איסור השטה תחת השפעה של אלכוהול או סמים מסוכנים

הגדרות - פרק ח' 59א. בפרק זה -

"אופנוע ים" - כלי שיט המונע על ידי מנוע שאיבת מים (סילון).

המסוגל להשיט עד שלושה אנשים, אשר הפעלתו נעשית

ברכיבה או בעמידה וניהוגו - באמצעות מוט רוחבי;

"ועדת הכלכלה" - ועדת הכלכלה של הכנסת;

"חוק המעצרים" - חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה -

מעצרים), התשנ"ו-1996²;

ד ב ר י ה ס ב ר

הם בין השאר התראה, נזיפה, שלילת חופשת חוף שלא תעלה על 72 שעות, קנס ופסילה למילוי תפקיד או לשירות בכלי שיט, לצמיחות או לתקופה מוגבלת).

מאחר שמספר כלי השיט הפועלים במימי ישראל, ובכלל זה בכנרת, נתון בעלייה, ובהתחשב בסיכון הכרוך בהשטת כלי שיט תחת השפעת אלכוהול או סמים מסוכנים, הן למשיטים עצמם והן לשאר הציבור המשתמש במים, מוצע לתקן את פקודת הנמלים ולהוסיף לה פרק חדש שעניינו איסור השטת כלי שיט תחת השפעת אלכוהול או סמים מסוכנים. בפרק האמור יעוגנו כל ההוראות הנוגעות לאיסור. בכלל זה מוצע לקבוע בו כי השטת כלי שיט ומילוי תפקיד בכלי שיט תחת השפעת אלכוהול או סמים מסוכנים יהיו עבירה פלילית ולקבוע הוראות בעניין הענישה בשל הפרת האיסור; סמכותם של שוטרים לבצע בדיקות וליטול דגימות מממלאי תפקידים בכלי שיט כדי לבחון אם יש אלכוהול או סם מסוכן בגופם; סמכותם של בית משפט ושל קצין משטרה לפסול תעודות שניתנו לפי חוק הספנות למילוי תפקיד בכלי שיט או להשטתו.

ככלל, ההסדרים המוצעים דומים להסדרים הקבועים בפקודת התעבורה לעניין נהיגה ברכב תחת השפעת אלכוהול או סמים מסוכנים ולהסדרים הקבועים בחוק הטיס לעניין מילוי תפקידים לפי החוק האמור תחת השפעת אלכוהול או סמים מסוכנים.

סעיף 1

לסעיף 59 המוצע

מוצע להוסיף את פרק ח' לפקודת הנמלים ולקבוע בו הגדרות לעניין איסור השטה תחת השפעת אלכוהול וסמים מסוכנים.

בללי דיני השיט אינם קבועים היום איסור גורף להשיט כלי שיט תחת השפעת אלכוהול או סמים מסוכנים. לעומת זאת, הוראות בעניין זה קבועות בפקודת התעבורה לגבי מי שנוהג בכלי רכב ובחוק הטיס, התשע"א-2011 (להלן - חוק הטיס), לגבי עובדי טיס ואנשי צוות. ההוראות החלות על ממלאי תפקיד בכלי שיט בישראל מעוגנות בשני דברי חקיקה מרכזיים: (1) פקודת הנמלים [נוסח חדש], התשל"א-1971 (להלן - פקודת הנמלים), אשר קובעת בין השאר הוראות לעניין רישוי כלי שיט, רישוי נתבים, וכן נקבעות מכוחה הוראות לעניין השטת כלי שיט, מספר מזערי של אנשי צוות הנדרש להשטתו הבטוחה של כלי השיט (צוות בטיחות), ועבירות הנובעות מהפרת החובות הקבועות לפי הפקודה; (2) חוק הספנות (ימאים), התשל"ג-1973 (להלן - חוק הספנות), אשר קובע בין השאר הוראות וחובות החלות על ימאים הממלאים תפקידים שונים בכלי השיט, ומכוחו הוקם בית דין משמעותי לימאים שתפקידו לדון בעבירות משמעת שביצעו ימאים בניגוד להוראות החוק האמור. מכוח חוק הספנות אף נקבעו הוראות בעניין רישוי משיטי כלי שיט וממלאי תפקידים אחרים הקשורים בהשטת כלי שיט.

סעיף 118(4) לחוק הספנות אומנם קובע איסור שלפיו לא יתייצב ימאי למילוי תפקידו כשהוא שיכור או מסומם ולא יימצא במצב כאמור בשעת מילוי תפקידו, אולם הוראה זו אינה מספקת. ראשית, לא מדובר באיסור גורף, ולכן יש מי שאינם כפופים לו; כך אדם המשיט כלי שיט שאינו חייב בהסמכה או בתעודה לפי חוק הספנות לשם השטת כלי השיט, אינו כפוף לאיסור האמור. שנית, מדובר רק בעבירת משמעת ולא בעבירה פלילית, ולכן אמצעי האכיפה החלים לגביה אינם מבטאים את הסיכון הנשקף לציבור מהשטת כלי שיט תחת השפעת אלכוהול או סמים מסוכנים (העונשים שניתן להטיל בשל עבירת משמעת זו

* הצעת חוק מס' 4017/25/פ (מספר פנימי: 2210404); הועברה לוועדה ביום י' באדר ב' התשפ"ד (20 במרץ 2024).

1 דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 20, עמ' 443; ס"ח התשע"ז, עמ' 493.

2 ס"ח התשנ"ו, עמ' 358.

"חוק הספנות" - חוק הספנות (ימאים), התשל"ג-1973³;

"חוק העונשין" - חוק העונשין, התשל"ז-1977⁴;

"ממלא תפקיד בכלי שיט" - משיט כלי השיט בפועל, נתב הנמצא בכלי השיט במסגרת תפקידו וכל מי שממלא תפקיד בכלי השיט וחייב להיות בו בעת השטתו כתנאי לכשירותו לשיט ולהשטתו לפי כל דין, ולרבות נוסע באופנוע ים בעת השטתו;

"משקה משכר" - כמשמעותו בסעיף 59ד(יא);

"סם מסוכן" - כהגדרתו בפקודת הסמים המסוכנים (נוסח חדש), התשל"ג-1973⁵, למעט סם שקבע שר הבריאות לפי סעיף 59ד(יב);

"קצין משטרה" - קצין משטרה בדרגת מפקח ומעלה;

"שיכור" - אחד מאלה:

- (1) מי ששותה משקה משכר;
- (2) מי שמשתמש בסם מסוכן;
- (3) מי שבגופו מצוי סם מסוכן או תוצרי חילוף חומרים של סם מסוכן;
- (4) מי שבגופו מצוי אלכוהול בריכוז העולה על 50 מיקרוגרם אלכוהול בליטר אוויר נשוף, או לפי דגימת דם - בריכוז העולה על 10 מיליגרם אלכוהול ב-100 מיליליטר דם;

ד ב ר י ה ס ב ר

סמים מסוכנים יוצר גם הוא סכנה לציבור.

להגדרה "משקה משכר" - מוצע לקבוע כי מדובר במשקה כמשמעותו בסעיף 59ד(יא) המוצע. הסעיף האמור מסמיך את שר התחבורה והבטיחות בדרכים (להלן - השר), בהתייעצות עם שר הבריאות ובאישור ועדת הכלכלה של הכנסת (להלן - הוועדה), לקבוע כי משקה משכר הוא משקה שריכוז האלכוהול בו עולה על הריכוז שקבע. עוד קובע הסעיף כי אם לא נקבע ריכוז כאמור, יראו את הריכוז שנקבע לפי ההגדרה "משקה משכר" בסעיף 64ב(א) לפקודת התעבורה, העוסק באיסור נהיגה בשכרות, כריכוז שנקבע לפי הסעיף האמור.

להגדרה "שיכור" - מוצע לקבוע כי "שיכור" הוא לא רק מי ששותה משקה משכר או משתמש בסם מסוכן, אלא גם מי שבגופו מצוי אלכוהול בריכוז העולה על ריכוזים מסוימים, מי שמצוי בגופו סם מסוכן או מי שמצויים בגופו תוצרי חילוף של סם מסוכן.

להגדרה "ממלא תפקיד בכלי שיט" - ההסדר המוצע קובע כי ממלא תפקיד בכלי שיט לא ימלא את תפקידו תחת השפעת אלכוהול או סמים מסוכנים. משכך, מוצע להגדיר ממלא תפקיד בכלי שיט ולקבוע כי פרט למשיט כלי השיט בפועל, לנתב הנמצא בכלי השיט במסגרת תפקידו ולכל מי שממלא תפקיד בכלי השיט כתנאי לכשירותו ולהשטתו לפי כל דין, גם נוסע באופנוע ים ייחשב ל"ממלא תפקיד בכלי שיט", ומכאן שהאיסור יחול גם עליו. אומנם נוסע באופנוע ים אינו משיט את הכלי האמור ואין לו תפקיד רשמי בהשטתו, אולם נוכח האופן והאופי של השטת אופנוע הים, הדורשים מעורבות פעילה גם של הנוסע בו - עליו לאחוז היטב באופנוע כדי להימנע מפגיעה ולהימנע מהפרעה למשיט אופנוע הים - נמצא שלעניין זה יש להחיל את ההסדר המוצע גם על נוסע כאמור. עוד יובהר כי בהגדרה נכללים גם ממלאי תפקידים שאינם חייבים בהסמכה או בתעודה לשם מילוי תפקידם, משום שמילוי תפקידם בכלי השיט תחת השפעת אלכוהול או

³ ס"ח התשל"ג, עמ' 329.

⁴ ס"ח התשל"ז, עמ' 226.

⁵ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 27, עמ' 526.

"תאונה ימית" – אחד מאלה:

- (1) אירוע בכלי שיט שאדם נהרג בו או נפגע בו פגיעה חמורה;
  - (2) אירוע שאדם נהרג בו, נעלם בו או נפגע בו פגיעה חמורה עקב פעולה או אי-פעולה של כלי שיט;
  - (3) אירוע שנגרם בו לכלי שיט אובדן גמור;
  - (4) אירוע שבו יש חשד שכלי השיט גרם נזק חמור לסביבה הימית; לעניין זה, "נזק חמור" – זיהום שלא ניתן היה לנקותו או לתחום אותו בצורה שתמנע את התפשטותו בתוך 12 שעות מהרגע שהתגלה;
  - (5) אירוע שהשר קבע בהתאם להוראות לפי סעיף 60: "תעודת הסמכה" – תעודת הסמכה לביצוע מקצוע ימי או תפקיד בכלי שיט שניתנה לפי חוק הספנות;
- "תעודת משיט" – תעודה שניתנה בהתאם להוראות לפי חוק הספנות לאדם המשיט כלי שיט שאורכו עד 36 מטרים או לאדם האחראי על מכוונתיו של כלי שיט כאמור.

59. הממלא תפקיד בכלי שיט לא ימלא את תפקידו כשהוא שיכור. איסור שימוש באלכוהול ובסמים מסוכנים
59. (א) שוטר רשאי לדרוש מאדם שעומד למלא תפקיד בכלי שיט, שממלא תפקיד בכלי שיט או שסיים זה עתה למלא תפקיד בכלי שיט, לתת לו דגימה של אוויר הנשוף מפיו, לשם בדיקה אם מצוי בגופו אלכוהול ובאיזה ריכוז, באמצעות מכשיר שאושר לשם כך לפי סעיף 64ב(א) לפקודת התעבורה⁶ (בפרק זה – דגימת נשיפה); שוטר רשאי לדרוש מתן דגימה לפי סעיף זה אף בהעדר חשד כי נעברה עבירה לפי פקודה זו. בדיקת אלכוהול בסמים בידי שוטר

ד ב ר י ה ס ב ר

הסמכה. תעודת משיט היא תעודה שנותנת רשות הרישוי (המוגדרת כסגן מנהל רשות הספנות והנמלים לעניינים טכניים או כממונה הארצי על כלי שיט קטנים ברשות הספנות והנמלים, לפי העניין) לאדם המשיט כלי שיט קטן או לאחראי על מכוונתיו של כלי שיט כאמור. ההסדרים הנוגעים לתעודת משיט קבועים בתקנות הספנות (ימאים) (משיטי כלי שיט קטנים), התשנ"ח-1998, שהותקנו מכוח חוק הספנות, שהגדרה המוצעת מפנה אליו.

לסעיף 59 המוצע

בשל הסכנה הנשקפת לציבור מהשטת כלי שיט כאשר ממלאי התפקידים בהם מצויים תחת השפעת אלכוהול או סמים מסוכנים, מוצע לקבוע את האיסור הכללי שלפיו מי שממלא תפקיד בכלי שיט, ובכלל זה נוסע באופנוע ים, לא ימלא את תפקידו כשהוא שיכור. האיסור המוצע יחול בזמן מילוי התפקיד בכלי השיט, כלומר, מי שמפליג בכלי השיט אך אינו ממלא תפקיד בו – דוגמת נוסע בספינת תענוגות או איש צוות שסיים את משמרתו – אינו כפוף לו.

להגדרה "תאונה ימית" – מוצע להגדיר תאונה ימית שבהתקיימה יוסמן שוטר לדרוש מאדם הממלא תפקיד בכלי השיט המערב בה לתת לו דגימת שתן או דגימת דם כדי לבדוק אם היה שיכור בעת התאונה, וכן יוסמכו קצין משטרה ובית המשפט לפסול תעודות שניתנו לפי החוק למי שהיה מעורב בתאונה אם יש חשש שהתאונה התרחשה כשהיה שיכור. בהגדרה המוצעת יש רשימה של אירועים שיבואו בגדר "תאונה ימית", אשר חלקם יהיו מנויים בהגדרה המוצעת עצמה וחלקם ימשיכו להיות מעוגנים בתקנות הנמלים (בטיחות השיט), התשמ"ג-1982, שהותקנו מכוח סעיף 60 לפקודת הנמלים, שהגדרה מפנה אליו.

להגדרות "תעודת הסמכה" ו"תעודת משיט" – מוצע להגדיר תעודת הסמכה ותעודת משיט, שהן תעודות שניתנות לממלאי תפקיד לפי דיני השיט, ושאותן ניתן יהיה לפסול במקרה של חשש להשטת כלי שיט תחת השפעת אלכוהול או סמים מסוכנים. תעודת הסמכה היא תעודה שהשר נתן לפי סעיף 14 לחוק הספנות למילוי מקצוע ימי או תפקיד בכלי שיט שנקבע כי הם טעוני

⁶ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 7, עמ' 173.

(ב) שוטר רשאי לדרוש מאדם הממלא תפקיד בכלי שיט לתת לו דגימת רוק מפיו לשם בדיקה אם מצוי בגופו סם מסוכן או תוצר חילוף חומרים של סם מסוכן, באמצעות ערכה שאושרה לשם כך לפי סעיף 64ב(3א) לפקודת התעבורה (בפרק זה - דגימת רוק); שוטר רשאי לדרוש מתן דגימה לפי סעיף זה אף בהעדר חשד כי נעברה עבירה לפי פקודה זו.

(ג) בתוצאת דגימת רוק המעידה כי בגופו של הנבדק מצוי סם מסוכן יש כדי לבסס חשד סביר כאמור בסעיף קטן (ו).

(ד) אין בתוצאת דגימת רוק כדי לגרוע מסמכותו של שוטר לדרוש מאדם הממלא תפקיד בכלי שיט לתת לו דגימת שתן או דגימת דם כשיש לו חשד סביר כאמור בסעיף קטן (ו) שאינו נובע מתוצאת דגימת רוק כאמור.

(ה) לא יורשע אדם בעבירה לפי סעיף 159 על סמך תוצאת דגימת רוק בלבד.

(ו) שוטר רשאי לדרוש מאדם הממלא תפקיד בכלי שיט שהיה מעורב בתאונה ימית או שיש לו חשד סביר כי עבר על הוראות סעיף 59, לתת לו דגימת שתן או דגימת דם לשם בדיקה אם מצוי בגופו אלכוהול ובאיזה ריכוז, או אם מצוי בגופו סם מסוכן או תוצר חילוף חומרים של סם מסוכן.

(ז) לשם נטילת דגימה לפי סעיף זה, מוסמך שוטר לעכב את האדם הממלא תפקיד בכלי השיט שממנו נדרשת הדגימה, לפרק זמן כאמור בסעיף 73(ב) לחוק המעצרים; ואולם, בכפוף להוראות סעיף 73(א) לחוק האמור, אם נטילת הדגימה הייתה ממי שאינו חשוד, לא יעלה משך העיכוב על חצי שעה.

ד ב ר י ה ס ב ר

לסעיף 59 המוצע

מסוכן, אם מתקיימות נסיבות חמורות יותר: אם כלי השיט שבו אותו אדם ממלא את תפקידו היה מעורב בתאונה ימית, או שלשוטר יש חשד סביר כי ממלא התפקיד בכלי השיט מילא את תפקידו בהיותו שיכור בניגוד לאיסור הקבוע בסעיף 59 המוצע. חשד סביר כאמור יכול לנבוע, בין השאר, מתוצאות בדיקת רוק.

לשם נטילת דגימות רשאי שוטר לעכב את ממלא התפקיד בכלי השיט לפרק הזמן הקבוע בסעיף 73(ב) לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996.

ההסמכה המוצעת דומה לסמכות הנתונה לשוטר לפי סעיף 64ב(א) ו-3א) לפקודת התעבורה ולשוטר ולמפקח לפי סעיפים 97 ו-98 לחוק הטיס.

כדי לאפשר את אכיפת ההסדר המוצע שוטר יוסמך לדרוש מאדם הממלא תפקיד בכלי שיט לתת לו דגימת נשיפה או דגימת רוק כדי לבדוק אם מצוי בגופו אלכוהול, סם מסוכן או תוצר חילוף חומרים של סם מסוכן. זאת, באמצעות מכשיר או ערכה שאושרו לאותו עניין לפי ההוראות המתאימות בפקודת התעבורה הנוגעות לנהיגה בשכרות. מכיוון שמדובר בבדיקות שאינן פולשניות, מוצע להקנות סמכות זו אף אם אין חשד כי נעברה עבירה לפי פקודת הנמלים, בדומה לקבוע בסעיפים 64ב(א) ו-3א) לפקודת התעבורה ובסעיף 97 לחוק הטיס.

מוצע לקבוע כי שוטר יוכל לדרוש מממלא תפקיד בכלי שיט דגימת שתן או דגימת דם כדי לבדוק אם מצוי בגופו אלכוהול, סם מסוכן או תוצר חילוף חומרים של סם

הוראות לעניין
נטילת דגימות

759.

(א) שוטר שדורש מאדם הממלא תפקיד בכלי שיט לתת לו דגימת נשיפה, דגימת רוק, דגימת שתן או דגימת דם (בסעיף זה – דגימה) בהתאם לסמכויותיו לפי סעיף 59ג, יודיע לו את מטרת נטילת הדגימה, יבקש את הסכמתו ויסביר לו את המשמעות המשפטית של סירוב לתת דגימה כאמור בסעיף 59ה.

(ב) נטילה של דגימה תיעשה באופן ובמקום שיבטיחו שמירה מרבית על כבוד האדם, על פרטיותו ועל בריאותו, ובמידה המועטה האפשרית של פגיעה, אי־נוחות וכאב.

(ג) נטילה של דגימת נשיפה או דגימת רוק או מתן דגימת שתן ייעשו סמוך למקום שבו הנבדק שט בכלי השיט; שוטר רשאי להורות על מקום אחר לנטילת הדגימה.

(ד) נטילה של דגימת דם תיעשה בידי בעל מקצוע רפואי המוסמך כדין ליטול דגימת דם; נטילת הדגימה תיעשה במקום שבו נוהגים ליטול דגימה כאמור, לרבות בתחנת משטרה בתנאי מרפאה; בסעיף זה –

”בעל מקצוע רפואי” – כהגדרתו בחוק חיפוש בגוף;

”חוק חיפוש בגוף” – חוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – חיפוש בגוף ונטילת אמצעי זיהוי), התשנ”ו-1996⁷.

(ה) בעל מקצוע רפואי יברר עם האדם שממנו נדרשה דגימת דם, קודם נטילתה, את מצב בריאותו ככל שהדבר נוגע לנטילת הדגימה; התעורר חשש סביר כי נטילת הדגימה עלולה לפגוע בבריאותו של אותו אדם פגיעה שאינה נובעת ממהות הנטילה, לא ייטול ממנו בעל המקצוע הרפואי דגימת דם כאמור; ואולם, בעל מקצוע רפואי שאינו רופא, רשאי לדרוש כי רופא יבדוק את האדם, ולא ייטול ממנו דגימת דם אלא אם כן הרופא שבדק אותו אישר כי אין מניעה בריאותית ליטול את הדגימה.

(ו) הנוטל דגימה, ירשום בתום הנטילה דין וחשבון על מהלך הנטילה ויחתום עליו; דין וחשבון כאמור יכלול את אלה:

(1) שמו ופרטי זהותו של האדם שממנו ניטלה הדגימה;

(2) נסיבות נטילת הדגימה, וכן תוצאות בדיקתה, אם נתקבלו במעמד הנטילה;

(3) התאריך, השעה והמקום שבהם ניטלה הדגימה;

(4) שמו וכשירותו או דרגתו, לפי העניין, של נוטל הדגימה;

ד ב ר י ה ס ב ר

לסעיף 59ד המוצע

משכר”, וכן מהו סם מסוכן שהוראות הפרק המוצע לא יחולו לגביו. כך, מוצע לקבוע כי שוטר הדורש מאדם דגימה, יודיע לו את מטרת הנטילה, יבקש את הסכמתו לכך ויסביר לו את המשמעות המשפטית של סירוב לתת דגימה, הקבועה בסעיף 59ה המוצע. מוצע כי נטילת דגימת דם תיעשה בידי בעל מקצוע רפואי כהגדרתו בחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה – חיפוש בגוף

מוצע לקבוע הוראות שמטרתן לספק לנבדק מידע בדבר אופן נטילת דגימות הנשיפה, הרוק, השתן והדם (להלן – הדגימות) לפי סעיף 59ג המוצע, מטרת הנטילה ומשמעות הסירוב לה, וכן הוראות שמטרתן הגנה על שלומו, כבודו ופרטיותו של הנבדק. עוד מוצע לקבוע את סמכותם של השרים הנוגעים בדבר לקבוע מהו “משקה

⁷ ס”ח התשנ”ו, עמ’ 136.

- (5) שמו ופרטי זהותו של מי שנכח בעת נטילת הדגימה, אם נכח.
- (ז) העתק הדין וחשבון כאמור בסעיף קטן (ו) יימסר מיד לאדם שממנו ניטלה הדגימה.
- (ח) הוראות חוק חיפוש בגוף לא יחולו על נטילה של דגימה לפי סעיף זה.
- (ט) הוראות שנקבעו לפי סעיף 64ב(ג) לפקודת התעבורה בעניינים המפורטים להלן יחולו לעניין פרק זה בשינויים המחויבים, אולם השר ושר הבריאות, באישור ועדת הכלכלה, רשאים לקבוע הוראות שונות באותם עניינים:
- (1) שיטות לבדיקת האלכוהול או הסם המסוכן בהתאם להוראות פרק זה;
- (2) אופן נטילת הדגימות לפי פרק זה, סדר נטילתן ואופן בדיקתן, מקומות הבדיקות ותעודות שיינתנו על תוצאות בדיקה;
- (3) אופן הפעלת מכשירים וערכות לפי סעיף 59ג(א) ר"ב.
- (י) בית משפט הדין בעבירה לפי סעיף 159 רשאי לקבל כראיה תעודה שניתנה לפי סעיף קטן (ט) 2.
- (יא) השר, בהתייעצות עם שר הבריאות ובאישור ועדת הכלכלה, רשאי לקבוע כי משקה משכר הוא משקה שריכוז האלכוהול בו גבוה מריכוז שקבע; לא נקבע ריכוז כאמור, יראו את הריכוז שנקבע לפי ההגדרה "משקה משכר" בסעיף 64ב(א) לפקודת התעבורה כריכוז שנקבע לפי סעיף קטן זה; לעניין זה, רישום ריכוז האלכוהול על גבי מכל משקה יהיה ראיה לכאורה לריכוז האלכוהול במשקה.
- (יב) שר הבריאות רשאי לקבוע כי הוראות פרק זה לא יחולו לעניין סם מסוכן מסוים שקבע, ורשאי הוא לקבוע תנאים לעניין זה.

ד ב ר י ה ס ב ר

כריכוז שנקבע לפי סעיף זה. הוראה זו מטרתה לשמר את הגמישות לקביעת הסדרים שונים מההסדרים הקבועים לעניין זה בפקודת התעבורה, אם יימצא כי לעניין כלי שיט יש לקבוע ריכוז אלכוהול שונה מהריכוז הקבוע לגבי נהיגה בכלי רכב יבשתיים. כמו כן מוצע לקבוע כי רישום ריכוז האלכוהול על גבי מכל המשקה יהיה ראיה לכאורה לריכוז האלכוהול במשקה.

נוסף על כך מוצע להסמיך את שר הבריאות לקבוע כי הוראות הפרק המוצע לא יחולו לעניין סם מסוכן מסוים שיקבע, בתנאים שיקבע.

הוראות דומות קבועות בסעיפים 64ב ו-164 לפקודת התעבורה ובסעיף 99 לחוק הטיס.

ונטילת אמצעי זיהוי, התשנ"ו-1996, ורק לאחר בירור מצבו הרפואי של הנבדק ואם אין חשש סביר שהבדיקה תפגע בבריאותו. כמו כן, מוצע כי בתום נטילת הדגימה יערוך הנוטל דין וחשבון בדבר מהלך הנטילה וימסור עותק ממנו לנבדק, וכי הוראות שנקבעו לפי פקודת התעבורה בעניינים הנוגעים לבדיקות ולנטילת דגימות לעניין בדיקת נהיגה בשכרות יחולו גם לעניין זה, אלא אם כן קבעו השר ושר הבריאות, באישור הוועדה, הוראות אחרות.

עוד מוצע להסמיך את השר, בהתייעצות עם שר הבריאות ובאישור הוועדה, לקבוע כי משקה משכר הוא משקה שריכוז האלכוהול בו גבוה מריכוז שקבע, ואם לא נקבע ריכוז כאמור, יראו את הריכוז שנקבע לפי ההגדרה "משקה משכר" בסעיף 64ב(א) לפקודת התעבורה

- סירוב לתת דגימה 59ד. סירב אדם הממלא תפקיד בכלי שיט לתת דגימת נשיפה, דגימת שתן או דגימת דם לפי דרישת שוטר כאמור בסעיף 159 א או 159ד, למעט סירוב מטעמים בריאותיים בניסבות האמורות בסעיף 159ד(ה), יראו אותו כמי שעבר עבירה לפי סעיף 159.
159. מילוי תפקיד בכלי שיט תחת השפעת אלכוהול וסמים מסוכנים - עונשין
159. סמכות בית המשפט לפסול תעודת משיט או תעודת הסמכה
159. הורשע אדם בעבירה לפי סעיף 159, רשאי בית המשפט שהרשיעו, או שנתן, גם אם לא הרשיעו, צו שירות לפי סימן ד' לפרק ו' לחוק העונשין (בסעיף זה - צו שירות), או צו מבחן לפי פקודת המבחן [נוסח חדש], התשכ"ט-1969⁸ (בסעיף זה - צו מבחן). נוסף על כל עונש אחר במקומו, לפסול אותו מלקבל או מלהחזיק תעודת משיט או תעודת הסמכה, לצמיתות או לתקופה מסוימת או עד שיתמלאו התנאים שקבע בית המשפט, ולחייבו לקבל הדרכה בהשטה נכונה כפי שקבע השר; לעניין סעיף זה, רואים צו שירות או צו מבחן כעונש אחר אף אם ניתן ללא הרשעה.
159. פסילה על-תנאי (א) בית המשפט רשאי, באין הוראה אחרת בפקודה זו, לפסול נאשם בעבירה לפי סעיף 159 פסילה על-תנאי מלקבל או מלהחזיק תעודת משיט או תעודת הסמכה, ורשאי בית המשפט לקבוע שמקצתה של תקופת הפסילה תהיה על תנאי.

ד ב ר י ה ס ב ר

העבירה בעתה, אם יימצא שהדבר ראוי, את חוק העבירות המינהליות, התשמ"ו-1985, וכך לייעל את הליך האכיפה. לשם השוואה, העונש הקבוע לעניין נהיגה ברכב בשכרות הוא מאסר של שנתיים וקנס כאמור בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין (סעיף 62(3) לפקודת התעבורה), והעונש הקבוע לעניין מילוי תפקיד בכלי שיט תחת השפעת אלכוהול או סמים מסוכנים הוא מאסר של חמש שנים (סעיף 142(ג)(2) לחוק הטיס).

לסעיפים 159 עד 159ב המוצעים

מוצע לקבוע הוראות המסמיכות את בית המשפט לפסול נאשם בעבירה לפי סעיף 159 א או מי שהורשע בעבירה כאמור מלקבל או מלהחזיק תעודת הסמכה או תעודת משיט, המאפשרים לאדם למלא תפקיד בכלי שיט או להשיטו, לפי חוק הספנות. זאת, בשל הצורך בענישה הולמת התואמת את חומרת העבירה כאמור, וכן כדי להגן על הציבור ששוהה בים מפני פגיעה מידי משיטים שיכורים. מוצע להחיל את סמכות הפסילה האמורה גם לעניין מי שניתן בעניינו צו שירות לפי חוק העונשין או צו מבחן לפי פקודת המבחן [נוסח חדש], התשכ"ט-1969, בשל עבירה שעבר על איסור מילוי תפקידו בכלי שיט כשהוא שיכור. כמו כן מוצע לקבוע כי בית המשפט יהיה רשאי לחייב את מי שהורשע בעבירה כאמור בקבלת הדרכה בהשטה נכונה, כדי לוודא שלא ישוב למלא תפקיד בכלי שיט כשהוא שיכור (סעיף 159 המוצע). נוסף על כך,

לסעיף 159 המוצע

מוצע לקבוע כי אדם שסירב לתת דגימת נשיפה, דגימת שתן או דגימת דם לפי דרישתו של שוטר, חזקה שעבר עבירה של מילוי תפקיד בכלי שיט תחת השפעת אלכוהול או סמים מסוכנים לפי סעיף 159. זאת, משום שמלוא הראיות לעניין קיומה של העבירה מצויות למעשה בגופו של האדם, ואם הוא מסרב לנטילת דגימות, הוא מערים בכך קושי משמעותי לעניין הוכחת העבירה. מוצע להוסיף את החוקה האמורה כדי למנוע מאדם להתחמק בקלות מאחריותו לעבירה בסירובו למתן הדגימות, וכדי לתמרץ אותו לתת דגימות כאמור, שייסיעו הן להגעה לחקר האמת והן לאכיפת החוק. הוראות דומות קבועות בסעיף 164 לפקודת התעבורה ובסעיף 100 לחוק הטיס.

לסעיף 159 המוצע

מוצע לקבוע את הענישה בשל הפרת הוראות סעיף 159ב, האוסרות על אדם למלא תפקיד בכלי שיט בהיותו שיכור. מוצע לקבוע כי אדם שהפר את ההוראה האמורה עובר עבירה שדינה מאסר של שלוש שנים, קנס לפי סעיף 61(א)(3) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן - חוק העונשין), העומד כיום על 75,300 שקלים חדשים, או שני העונשים גם יחד. מטרתו של העונש המוצע לשקף את הסיכון הגלום בעבירה ולתת ביטוי לאחריותו של ממלא התפקיד לבטיחות השיט, למפליגים עימו ולציבור. קביעת עונש מאסר מרבי של שלוש שנים תאפשר להחיל על

⁸ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 14, עמ' 312.

(ב) מי שנפסל על-תנאי והורשע בשל עבירה נוספת לפי סעיף 159, יצווה בית המשפט על הפעלת הפסילה על-תנאי, ורשאי בית המשפט להורות בצו שהפעלת הפסילה על-תנאי תהיה בכפוף לתוצאות הערעור על ההרשעה בשל העבירה הנוספת; הצו יינתן מאת בית המשפט שהרשיע את הנאשם בשל העבירה הנוספת, והוא יכול להינתן מאת כל בית משפט המוסמך לדון באותה עבירה.

(ג) בית משפט שהרשיע נאשם בעבירה נוספת כאמור בסעיף קטן (ב) במקום לצוות על הפעלת הפסילה על-תנאי, רשאי, מטעמים שיירשמו, לצוות על הארכת תקופת הפסילה על-תנאי או על חידושה לתקופה נוספת שלא תעלה על שנתיים, אם שוכנע שבנסיבות העניין לא יהיה צורך להפעיל את הפסילה על-תנאי.

(ד) בית המשפט לא יאריך את תקופת התנאי כאמור בסעיף קטן (ג) אלא לגבי ההרשעה הראשונה של הנאשם בשל עבירה נוספת.

(ה) האריך בית המשפט את תקופת התנאי לתקופה נוספת לפני תום תקופת התנאי הראשונה, תחל תקופת התנאי הנוספת בתום תקופת התנאי הראשונה; חידש בית המשפט את תקופת התנאי לאחר שתמה תקופת התנאי הראשונה, תחל תקופת התנאי המחודשת מיום מתן פסק הדין, והכול כשבית המשפט לא הורה אחרת.

הטיל בית המשפט פסילה או פסילה על-תנאי מלקבל או מלהחזיק תעודת משיט או תעודת הסמכה כאמור בסעיף 159 או 59, לפי העניין, יטיל את הפסילה כאמור לגבי מילוי כל תפקיד בכלי שיט מכל סוג שהוא; ואולם, בית המשפט רשאי, בנסיבות מיוחדות שיפורטו בפסק הדין, להורות כי הפסילה לא תחול לגבי מילוי תפקיד מסוים או לגבי סוג מסוים של כלי שיט.

59.ט. פסילה לעניין מילוי כל תפקיד בכלי שיט

(א) פסילה שהטיל בית המשפט מלקבל או מלהחזיק תעודת משיט או תעודת הסמכה לפי סעיף 159, תחל ביום מתן גזר הדין אם לא הורה בית המשפט הוראה אחרת.

59. פסילה וחשוב תקופתה

(ב) הוטלה פסילה על מי שנדון לפסילה במשפט קודם אשר תקופתה טרם הסתיימה, תהיה תקופת הפסילה שהוטלה כאמור מצטברת לקודמתה, ותקופתה תחל בתום הפסילה הקודמת.

(ג) בחישוב תקופת הפסילה לא תבוא במניין תקופה שבה נשא בעל תעודת המשיט או תעודת ההסמכה עונש מאסר על העבירה שבשלה נפסל כאמור.

ד ב ר י ה ס ב ר

להורות כי הפסילה לא תחול לגבי תפקיד מסוים או כלי שיט מסוים, בנסיבות מיוחדות שיפרט בפסק הדין. זאת, כדי לשקף את חומרת העבירה כאמור ואת הסיכון הנשקף לציבור מביצועה (סעיף 59 המוצע).

הוראות דומות קבועות בסעיפים 35, 36 (א) ו- (ה) עד (ח), 42, 46 ו-46א לפקודת התעבורה.

מוצע לקבוע כי בית המשפט יוסמך להטיל גם פסילה על תנאי על נאשם בעבירה של מילוי תפקיד בכלי שיט כשהוא שיכור (סעיף 59 המוצע), וכן לקבוע הוראות לעניין היקף הפסילה, מועד תחילתה, חישוב תקופתה ואפשרות דחייתה (סעיפים 59 עד 59יב המוצעים). בפרט, מוצע לקבוע כי בית משפט יטיל את הפסילה לגבי מילוי כל תפקיד בכל כלי שיט, מכל סוג, אלא אם כן מצא לנכון

- פסילה עד גמר
הדין 159.א. שוכנע היועץ המשפטי לממשלה או בא כוחו, או קצין משטרה, שיש יסוד מספיק להאשים בעל תעודת משיט או תעודת הסמכה בעבירה לפי סעיף 159, והגיש לבית המשפט המוסמך לדון באותה עבירה בקשה לפסול את בעל התעודה מלהחזיק בה - רשאי בית המשפט לפסול אותו מלהחזיק בתעודה עד למתן פסק דין בעניינו או עד שתבוטל הפסילה לפי פרק זה.
- דחיית הפסילה 159.ב. (א) בית משפט שפסל נאשם מלהחזיק בתעודת משיט או בתעודת הסמכה לפי הוראות פרק זה רשאי, מנימוקים שיפורטו בפסק הדין, לדחות את מועד תחילת הפסילה למועד שיקבע.
- (ב) בעל דין רשאי לערער על החלטת בית המשפט בעניין דחיית ביצועה של פסילה כאמור בסעיף קטן (א) בתוך שבעה ימים מיום שנמסרה לו, ובית משפט הדין בערעור רשאי לאשר את ההחלטה או לבטלה ולתת במקומה החלטה אחרת.
- פסילה בעבירה שגרמה לתאונה ימית שבה נהרג אדם 159.ג. (א) הוגש כתב אישום נגד בעל תעודת משיט או תעודת הסמכה בעבירה לפי סעיף 159 שגרמה לתאונה ימית שבה נהרג אדם, יורה בית המשפט על פסילתו מלהחזיק בתעודת משיט או תעודת הסמכה, לפי העניין, עד למתן פסק דין בעניינו.
- (ב) בטרם יורה בית המשפט על פסילה כאמור בסעיף קטן (א), ייתן בית המשפט לנאשם הזדמנות נאותה לטעון את טענותיו, ורשאי הוא שלא להורות על פסילה כאמור אם שוכנע, מנימוקים שיפרט בפסק הדין, כי אין במילוי תפקיד בכלי שיט על ידי הנאשם משום סכנה לציבור.
- (ג) הורה בית המשפט על פסילה כאמור בסעיף קטן (א), רשאי הוא לדחות את מועד תחילת הפסילה למועד שיקבע.
- פסילה בידי קצין משטרה 159.ד. (א) היה לשוטר יסוד סביר להניח כי אדם עבר לעניו עבירה על הוראות סעיף 159, או כי בשל עבירה שעבר אדם כאמור אירעה תאונה ימית שבה נהרג או נפגע אדם או ניוזק רכוש, רשאי השוטר לדרוש מהאדם להילוות אליו אל קצין משטרה.
- (ב) היה לקצין משטרה יסוד להניח כי יוגש כתב אישום נגד האדם שביצע את העבירה לפי סעיף קטן (א), ינהג כלהלן, לפי העניין.

ד ב ר י ה ס ב ר

לסעיף 159 המוצע

לסעיפים 159 ו-159 המוצעים

מוצע להסדיר את סמכותו של קצין משטרה לפסול בעצמו תעודת משיט או תעודת הסמכה, אם יש לו יסוד סביר להניח כי יוגש כתב אישום נגד ממלא תפקיד בכלי שיט שעבר עבירה לפי סעיף 159 לנגד עיניו של שוטר או שבשלה אירעה תאונה ימית שבה נהרג או נפגע אדם או ניוזק רכוש. בשל החומרה של עבירות אלו ותוצאותיהן, מוצע לקבוע כי אם העבירה גרמה לתאונה ימית שבה נהרג אדם, קצין המשטרה ישלול את התעודה כאמור לתקופה של 90 ימים, אם העבירה גרמה לתאונה ימית שבה נפגע אדם או ניוזק רכוש, קצין המשטרה יהיה רשאי לשלול את התעודה לתקופה של 60 ימים (סעיף 159 המוצע). בהמשך לכך, מוצע להסדיר את סמכותו של בית המשפט להאריך את הפסילה עד למתן פסק דין

מוצע לקבוע כי אם הוגש כתב אישום נגד בעל תעודת משיט או בעל תעודת הסמכה משום שעבר עבירה כאמור בסעיף 159 המוצע שגרמה לתאונה ימית שבה נהרג אדם, בית המשפט יורה על פסילת תעודתו עד למתן פסק הדין בעניינו, והכול לאחר שנתן לו הזדמנות להשמיע את טענותיו. בית המשפט יהיה רשאי שלא לפסול את התעודה האמורה אם שוכנע, מנימוקים שיפרט בפסק הדין, כי אין במילוי תפקיד בכלי שיט על ידי הנאשם כדי לסכן את הציבור. זאת, כדי לבטא את החומרה היתרה שבמילוי תפקיד בכלי שיט תחת השפעת אלכוהול או סמים מסוכנים, ובפרט במצבים שבהם יש חשד שהדבר הוביל לתאונה שבה קופחו חייו אדם. הוראה דומה קבועה בסעיף 46 לפקודת התעבורה.

(1) בעבירה שגרמה לתאונה ימית שבה נהרג אדם -
יפסול את האדם מלהחזיק בתעודת משיט או בתעודת
הסמכה לתקופה של 90 ימים;

(2) בעבירה שגרמה לתאונה ימית שבה נפגע אדם
או ניוזק רכוש - רשאי הוא לפסול את האדם מלהחזיק
בתעודת משיט או בתעודת הסמכה לתקופה של 60 ימים.

(ג) פסילה שהטיל קצין משטרה על אדם מלהחזיק בתעודת
משיט או בתעודת הסמכה תחל ממתן ההחלטה.

(ד) קצין משטרה יבטל את פסילת תעודת המשיט או תעודת
ההסמכה למי שנפסל לפי סעיף זה אם שוכנע כי לא יוגש כתב
אישום נגד בעל התעודה.

1059. בית המשפט המוסמך לדון בעבירה שבשלה נפסלה תעודת
המשיט או תעודת ההסמכה לפי סעיף 59 ירשאי, לאחר ששמע
את היועץ המשפטי לממשלה או את בא כוחו או שוטר, או את
מי שנפסל, לבטל את הפסילה, בתנאים או ללא תנאים, אם
שוכנע שביטול הפסילה לא יפגע בביטחון הציבור, ורשאי הוא
להאריך את הפסילה עד למתן פסק דין בעניינו.

1059. החלטת בית המשפט לפי פרק זה ניתנת לעיון חוזר ולערר בדרך
הקבועה בחוק המעצרים לעניין צו שניתן בבקשה לשחרור
בערובה כאילו הייתה צו כאמור; שופט המעיין בבקשה כאמור
רשאי לקיים את ההחלטה הקודמת, לשנותה או לבטלה, או לתת
במקומה החלטה אחרת אשר בית המשפט האמור היה מוסמך
לתיתה, או להחזיר את העניין אל בית המשפט האמור למתן
החלטה אחרת על ידיו.

1059. (א) עברו שלושה חודשים מיום שנפסלה תעודת משיט או
תעודת הסמכה לפי סעיף 59 יא או 59 יד ולא הוגש לבית המשפט
כתב אישום נגד בעל התעודה על המעשה או על המחדל
שבשלהם נפסלה - תבוטל הפסילה, אלא אם כן הורה בית
המשפט, מטעמים מיוחדים ומנימוקים שיירשמו, להאריך את
מועד הפסילה לתקופה שיקבע.

(ב) עברו שישה חודשים מיום שנפסלה תעודת משיט או
תעודת הסמכה לפי סעיף 59 יא או 59 יד ולא ניתן פסק דין לגבי
המעשה או המחדל שבשלהם נפסלה - תבוטל הפסילה, אם לא
הורה בית המשפט אחרת.

ד ב ר י ה ס ב ר

אם הליכי המשפט מתמשכים, מוצע לקבוע כי החלטת
בית המשפט לפי הפרק המוצע תהיה ניתנת לעיון חוזר
ולערר (סעיף 59טו המוצע). עוד מוצע לקבוע כי בחלוף
פרקי זמן מסוימים, וכל עוד לא הוגש בתוך פרקי הזמן
האמורים כתב אישום או לא ניתן פסק דין, תבוטל פסילת
תעודת המשיט או תעודת ההסמכה, לפי העניין. כך אם
בית המשפט הורה על פסילת התעודה עד לגמר המשפט
לבקשת היועץ המשפטי לממשלה, בא כוחו או קצין
משטרה, או שקצין משטרה בעצמו פסל תעודה כאמור,

ואת סמכותו לבטלה, בתנאים או ללא תנאים, אם שוכנע
שהביטול לא יפגע בביטחון הציבור ולאחר ששמע את
היועץ המשפטי לממשלה, שוטר, או את מי שנפסל לעניין
זה (סעיף 59טו המוצע). הוראות דומות קבועות בסעיף 47
ו-48 לפקודת התעבורה.

לסעיפים 59טו ו-59יז המוצעים

כדי לאפשר למי שחשוד בביצוע עבירה לפי הפרק
המוצע למצות את הדין, וכדי לצמצם את הפגיעה בו

מילוי תפקיד בכלי שיט בזמן פסילה או בניגוד לתנאים מילוי תפקיד בכלי שיט 59. מי שהודע לו שנפסל מלקבל או מלהחזיק תעודת משיט או תעודת הסמכה כאמור בפרק זה, וכל עוד הפסילה בתוקפה הוא ממלא תפקיד בכלי שיט בלי תעודת משיט או תעודת הסמכה, או מי שממלא תפקיד בכלי שיט בניגוד לתנאים שנוספו בתעודתו כל עוד הם בתוקפם, דינו - מאסר שלוש שנים או קנס כאמור בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין או שני העונשים כאחד.

תחילה 2. תחילתו של חוק זה תשעה חודשים מיום פרסומו.

ד ב ר י ה ס ב ר

השלישית תדון הוועדה בין היתר בעניינים האלה:

- סמכויות שר הבריאות לפי ההסדר המוצע, ובכלל זה לעניין החרגת סמים מסוכנים מסוימים מתחולת הוראותיו, קביעת ריכוז אלכוהול בגופו של אדם שמעליו ייחשב אדם לשיכור וקביעת מכשירים וערכות לביצוע בדיקות אלכוהול וסמים מסוכנים;

- הגדרת "שיכור" לעניין ריכוז האלכוהול המצוי בגופו של אדם שמעליו ייחשב לשיכור; הוספת חלופה לעניין הגדרת אדם כשיכור לפי בדיקת מאפיינים והוספת חזקה שלפיה ריכוז האלכוהול שנמצא בגופו של אדם היה הריכוז שנמצא בדגימה שניטלה ממנו גם בשעות שקדמו לנטילתה;

- נטילת דגימות מנפגע או ממחוסר הכרה;

- ביסוס חשד סביר בשל סירובו של אדם לתת דגימת רוק;

- מיקום נטילת הדגימות, ובכלל זה אם ניתן לטול דגימה על גבי כלי שיט וקביעת הוראות מתאימות אם לא ניתן לעשות כן;

- שלילת תעודות הסמכה לפי ההסדר המוצע.

ככלל, הפסילה תבטל אם עברו שלושה חודשים ולא הוגש כתב אישום נגד בעל התעודה, או אם חלפו שישה חודשים ולא ניתן פסק דין בעניין. הוראות דומות קבועות בסעיפים 49 ו-50 לפקודת התעבורה.

לסעיף 59 יזח המוצע

מוצע לקבוע עבירה נפרדת שתחול לגבי מי שנפסלה תעודת המשיט או תעודת ההסמכה שלו והוא ממלא בתקופת הפסילה תפקיד בכלי שיט, או מי שנקבעו תנאים בתעודתו והוא ממלא את תפקידו בניגוד לתנאים האמורים. מוצע כי העונש על עבירה זו יהיה מאסר של שלוש שנים, קנס כאמור בסעיף 61(א)(3) לחוק העונשין או שניהם גם יחד. זאת, כדי לבטא את החומרה בכך שמי שתעודתו כבר נפסלה כאמור בפרק זה ממשיך למלא תפקידים בכלי שיט בניגוד לפסילה האמורה או בניגוד לתנאים שנקבעו בתעודתו. הוראה דומה קבועה בסעיף 67 לפקודת התעבורה.

סעיף 2 כדי לאפשר זמן היערכות מספק ליישום ההסדרים המוצעים בחוק זה, מוצע לקבוע כי הוא ייכנס לתוקפו בתום תשעה חודשים מיום פרסומו ברשומות.

בעת הכנת הצעת החוק לקריאה השנייה ולקריאה

יוזם: חבר הכנסת יצחק קרויזר